

เทศน์เช้า วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ชีวิตมีความสุขมากตอนเป็นเด็ก ตอนเป็นเด็กพ่อแม่ต้องเอาใจ เหมือนหลวงตา ท่านบอกเลย “เวลาตัวเล็ก เป็นผู้ว่า.. พ่อโตขึ้นหน่อย มันก็เป็นนายอำเภอ.. แล้วมันก็ เป็นกำนัน.. ผู้ใหญ่” คือความสำคัญมันน้อยลงเรื่อย ๆ แต่ตอนเด็กเห็นไหม พ่อแม่จะเอา ใจมาก เวลาพ่อแม่พูดถึงนะ เลี้ยงมาตั้งแต่ตื่นเท่าฝาหอย แล้วพ่อโตขึ้นมาใครรู้สึกถึง บุญคุณไหม

เราก็ต้องรู้สึกถึงบุญคุณทั้งนั้น บุญคุณของพ่อแม่ ความรักของพ่อแม่ ไม่มีพิษ ไม่มีภัย ความรักของพ่อแม่สะอาดบริสุทธิ์ แต่เวลาทางธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า “ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์” เป็นเรื่องธรรมดา ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ เพราะเรา ทะนุถนอมของเรา เรากลั่นออกมาจากหัวใจ.. นี่เป็นความรักของพ่อของแม่

ฉะนั้นความรักอย่างนี้ มันเป็นความรักที่สะอาดบริสุทธิ์ แล้วความเมตตาการุณ ณะ ความสุขของพ่อแม่.. ถ้าลูกยื่นในสังคมได้ ลูกมีความสุข พ่อแม่ก็มีความสุขมาก แต่ เราคิดกันผิดนะ เราคิดว่าพ่อแม่ต้องการทรัพย์สมบัติจากเรา ต้องการความตอบสนองจาก เรา.. ไม่ใช่หรือ !

พ่อแม่ต้องการความสุขของเรา ความสุขของใจเห็นไหม มันละเอียดเข้ามาเป็น ชั้นเป็นตอนเข้ามา ละเอียดเป็นชั้นเป็นตอน ถ้าลูกของเรายื่นในสังคมได้ พ่อแม่จะมี ความสุขมาก อันนี้เราเกิดในโลกของวิญญูณะนะ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า “เรามีลูกจากโอษฐ์” เราเกิดจากปากขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาเราฟังธรรม.. ฟังธรรมนี้ ตอนนี้ธรรมะในปัจจุบัน ธรรมแบบโลก ๆ คุณติ คุณทางเศรษฐกิจเห็นไหม เราฟังการส่ง ออก การส่งออกมันได้ผลประโยชน์กลับมาสู่ประเทศของเรา

ไอนี้ก็เหมือนกัน แต่ถ้าเราเป็นฐานการผลิตของเขา นี่ก็เหมือนกัน ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราส่งออกธรรมะหรือ ธรรมะที่เราไม่รู้จัก เราจะเอาอะไรส่งออก มันก็เป็นฐานการผลิต ถ้าเราเป็นเจ้าของสินค้านั้นเอง เราวิจัย เราทำสินค้านั้นขึ้นมาเอง เราจะเป็นเจ้าของสินค้านั้น เราได้ผลประโยชน์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ในการประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้าใจของเราเป็นธรรมขึ้นมา นี่มันเกิดมาจากใจของเรา ถ้ามันเกิดจากใจของเราขึ้นมา มันเหมือนน้ำอมตธรรม มันใช้ไม่มีวันหมด ไม่มีวันสิ้น มันไม่หมดสิ้นเพราะอะไร เพราะใจมันไม่เคยตาย เวลาเราเกิดมาในผลของวิญญูะ เวียนตาย เวียนเกิด ด้วยผลบุญผลกรรม

ผลบุญผลกรรม.. เวียนตายเวียนเกิดขึ้นมา เวลาเราเกิดขึ้นมาจากพ่อแม่ พ่อแม่ ต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จ ต้องการให้สมความปรารถนาทั้งนั้น แต่ลูกของเรามันก็มีเวรมีกรรมของเขา เราก็มีเวรมีกรรมของเรา .. นี้ผลของกรรม !

ถ้ากรรมพาเกิดพาตาย แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาจิตมันเป็นธรรมขึ้นมา มันล้างสิ้น.. มันล้างผลของกรรมทั้งหมดสิ้น ถ้าล้างกรรมหมดสิ้น หัวใจอันนี้เห็นไหม วิมุตติสุข สุขจากภายในมันเกิดขึ้นมาจากการประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา มันไม่ใช่ฐานของใครทั้งสิ้น มันต้องทำลายฐานนั้นทั้งหมดคนะ ฐานการผลิต ฐานต่าง ๆ มันต้องมีฐานของมัน

นี่ก็เหมือนกัน ฐานของความคิด ฐานของอวิชา การเกิด การตาย ผลของวิญญูะ “วิญญูะ” ถ้าไม่มีฐาน ไม่มีภวาสะวะ ไม่มีตัวภพ ไม่มีจุดเริ่มต้น พลังงานนี้มันเคลื่อนไปได้อย่างไร พลังงานตัวที่มันเคลื่อนไป จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตที่หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส นี่ฐาน ! เพราะฐานไป.. เพราะพลังงาน ตัวปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตมันเป็นตัวขับเคลื่อนไป

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เวลาจิตที่มันสงบเข้ามา มันเข้าไปสู่ฐาน พอเข้าไปสู่ฐาน เราใช้โลกุตตรปัญญาแก้ไขมัน แก้ไขฐานการผลิต พอฐานการผลิตก็ผลิตของมัน

ขึ้นมาเอง ทำของมันเอง แล้วฐานการผลิตมันมีวิชาครอบงำเห็นใหม่ แต่ตัวฐาน..
โค่นตัวฐานแล้ว มันเป็นภวาสวะ ตัวทำลายทิ้งไปเห็นใหม่

สิ่งที่ทำลายทิ้งไป มันทำมาจากอะไรละ มันทำลายจากปัญญาของเรา ปัญญาใน
พุทธศาสนา ถ้าพระพุทธศาสนาสอนเข้ามาที่นี้ อันนั้นเรื่องของโลก.. ของธรรม เรื่อง
ของโลกมันจับต้องได้ มันพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ พิสูจน์ได้ต่าง ๆ มันเป็นวัตถุ
หลงตาใช้คำว่าวัตถุนะ สิ่งใดที่จับต้องได้ สิ่งใดที่กล่าวได้

อย่างเช่น คำพูด.. มันเป็นกิริยา มันเป็นการสมมุติขึ้นมา มันไม่ได้เป็นความจริง
จริงเลย ตัวความจริง เสียงมันออกมาจากไหน ความรู้สึก ความคิดมาจากไหน ก็มันมา
จากจิต จิตมันคืออะไร.. จิตมันคือตัวภวาสวะ ตัวภพ ตัวภพมันหมองไปด้วยสิ่งใด “จิต
เดิมแท้ที่ส่องใส.. จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส.. จิตเดิมแท้ที่ส่องใส.. จิตเดิมแท้ที่
เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส”

นี่พูดถึงเราเกิดทางโลก เราเกิดมามีพ่อแม่ แม่เลี้ยงดูมาตั้งแต่ดินเท่าฝ่าหอย
เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น ! พระปัจเจกพุทธ
เจ้าเท่านั้น ! ที่ตรัสรู้เองโดยชอบ.. ตรัสรู้เอง ! ไม่มีใครสอน.. ไม่มีใครบอกกล่าว..

แต่เราสาวก สาวกะ มีครูมีอาจารย์ มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า..
ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ยังมีครูบาอาจารย์คอยตีความให้เรา คอยชี้แนะเรา นี่สิ่งที่
สาวก สาวกะได้ยิน ได้ฟังขึ้นมา สิ่งที่ได้ยิน ได้ฟังขึ้นมา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราทำ
ของเราขึ้นมา ถ้าทำขึ้นมา มันเป็นเรื่องภายในหัวใจ ถ้าหัวใจมันปฏิบัติขึ้นมาถึงที่สุด มัน
ไม่หมუნไปในวิญญะใด ผลของมันหมუნไปในวิญญะ นี้โลกเป็นแบบนี้ !

ดูความเกิดใหม่ “หน่อของพุทธะ” ดูความเกิดใหม่ ดูความเป็นไปของโลก โลก
มันเป็นผลของวิญญะ มันเวียนของมันไป แต่ถ้าเราเอาสิ่งที่เกิดขึ้นมา แล้วมาศึกษาของเรา
เรื่องของโลกกับเรื่องของธรรม ถ้าเรื่องของธรรมเห็นใหม่ นี่ความเป็นธรรม !

ถ้าทุกคนเรียกร้องหาความเป็นธรรม แต่ความเป็นธรรมของโลก คือความเสมอภาค ความที่ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน คือความเป็นธรรมของโลก แต่ถ้าเป็นธรรมละ ไม่เอารัดเอาเปรียบเกินไป

แต่มันมีตราซัง ตราซังเวลามันตรง ตราซังเขาตัดสินตามข้อเท็จจริงนั้น แต่ตราซังที่มันอยู่ในอุเบกขา มันจะเอียงไปซ้ายและขวา ภาวสวะ ตัวภพ ตัวที่ย้อนกลับมาที่จิต มันยังมีของมันอยู่ มันยังมีสถานะของมันอยู่ เพราะอะไร เพราะอวิชชามันเป็นความเศร้าหมองของใจ ถ้าความเศร้าของใจ เราจะควบคุมสิ่งนี้ได้ มันแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา เวลามันมีกำลังมากของมันขึ้นมา

อวิชชาเหมือนช่างสารที่ตักมัน เวลามันมีความต้องการ มีแรงปรารถนาของมันในหัวใจ มันจะขับเคลื่อนของมันไป มันจะฟาดวงฟาดงาในหัวใจของเรา มันฟาดวงฟาดงาอยู่ คุณความคิด วิถีความคิด เวลาความเศร้าหมอง เวลามันกินใจเรา..

เรานั่งอยู่ในบ้านของเรา มีความสุขสมบูรณ์ในทางปัจจัยเครื่องอาศัย แต่หัวใจมันเศร้าหมอง มันกลัดหนอง นี่เวลามันละเอียดอ่อนของมัน แต่เวลามันเกิดโทสะ เกิดโมหะ เกิดความกระทบกระเทือนของมันขึ้นมา มันฟาดวงฟาดงาออกมา สิ่งของมันฟาดวงฟาดงาออกมา นี่อวิชชา มันเหมือนช่างสารตักมัน มันเอาไว้ในอำนาจของเราไม่ได้

แต่ถ้าเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามีสติ มีปัญญาของเรา เราจะยับยั้งของเรา ถ้ายับยั้งของเราละ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือเอาชนะตนเอง เอาชนะภาวสวะ เอาชนะฐาน เอาชนะภพ เอาชนะสิ่งที่เกิดความคิดขึ้นมา

ถ้าเอาชนะสิ่งนี้ได้ มันจะเกิดความสงบเข้ามา มันจะเกิดมีฐานของมันขึ้นมา ถ้ามีฐานของมันขึ้นมา เราออกฝีกออกฝนขึ้นมา มันเกิดปัญญาขึ้นมา นี่ปัญญาในพุทธศาสนา การเติบโตอย่างนี้ การเติบโตอย่างการประพฤติปฏิบัติ การเติบโตของเรา เติบโตจากธรรมะ เราเกิดในธรรม เราเกิดในใจ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในครรภ์ เกิดโอปปาติกะ การเกิดจากพ่อจากแม่

การเกิดจากกรรม การเกิดจากอริยสัจ การเกิดจากกรรมวินัย การเกิดจากกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า .. กรรมของพระพุทธเจ้า.. เกิดจากสติ เกิดจากปัญญา เกิดจากภวสวะ เกิดจากภพนี้แหละ เกิดจากสมมุตินี้แหละ เกิดจากใจนี้แหละ เกิดจากอวิชชาที่มันอยู่ในหัวใจของเรานี้แหละ แต่เพราะมันต้องมีการแก้ไข มีการเปลี่ยนแปลงเข้าไป

ดอกบัวเกิดจากโคลนตม ! กรรมมันจะเกิดจากไหน.. มันจะเกิดจากตำรับตำรา มันจะเกิดมาจากไหน.. มันจะเกิดจากการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเกิดจากใจของเราขึ้นมา นี่ความเป็นธรรม !

เราอยู่กับโลกนะ เราเกิดมาเป็นโลก พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นโลก เป็นชาติ เป็นตระกูลของเรา เราเกิดมากับโลก เราอยู่กับโลก แต่ถ้าเราไปอยู่กับโลกแล้วออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

ถ้าเราเกิดในธรรมขึ้นมา มันจะเป็นธรรมขึ้นมา แต่เรามีชาติ มีตระกูล เวลาบวชจากพระขึ้นมาก็เป็นสากยบุตรพุทธโอรส เราก็มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสากยบุตร เราเป็นบุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็มีชาติ มีตระกูลเหมือนกัน

แต่เวลาเรามาบวชเป็นพระ ปฏิบัติธรรมขึ้นมา ถ้าใจเป็นธรรม.. ใจเป็นธรรม.. “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” นี่ใจเป็นธรรมขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ในพระพุทธศาสนา

เราเกิดในพุทธศาสนามันมี “โลก” กับ “ธรรม” โลกก็มีความจำเป็นนะ เพราะเราอยู่กับโลก เราอยู่กับโลก นี่เวลาเราหาปเทศ ๔ โลกวัชชะ ! โลกเขาคติเตียน เวลาประพฤติปฏิบัติ อย่างนี้เป็นอปฏิบัติใหม่.. ไม่เป็นอปฏิบัติ ! แต่โลกเขาคติเตียนไง ทำเสร็จแล้ว โลกเขาคติเตียน

มันผิดพลาด เราก็ต้องแก้ไขของเรา มันมีของมันเห็นไหม เราอยู่กับโลกก็ต้องเป็นโลก แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นมา มันก็เป็นธรรมอันหนึ่ง .. ธรรมนี้ก็อยู่ในโลก โดยที่ไม่ติดโลก .. นี้พูดถึงธรรมนะ

จิตใจถ้าพัฒนาของมัน มันจะเห็นผลของวิญญูะ เราเป็นส่วนหนึ่งของวิญญูะ เราเกิดมาจากวิญญูะนะ เราเป็นส่วนหนึ่งของวิญญูะ การเกิดและการตาย มันมีผลของวิญญูะนี้ผลของวิญญูะ ที่นี้ผลของวิญญูะแล้ว มันเป็นผลสภาวะแบบนี้ ถึงว่าเราไม่โทษใคร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูอาจารย์ท่านไม่ได้โทษใคร ท่านโทษผลของวิญญูะ เพราะมันเป็นสภาคกรรม มันเป็นวาระ มันเป็นการเกิดขึ้นมา มันเกิดกระทบกันเป็นสภาคกรรม เกิดมาพบกัน เห็นกัน มีความเกี่ยวคู่กัน มีการตอบสนองกัน มีการช่วยเหลือเอื้อจางกัน เห็นไหม นี่ผลของวิญญูะทั้งนั้น ถึงว่าเราเกิดในประเทศอันสมควรไง เกิดมาแล้วครอบครัวเราก็ร่มเย็นเป็นสุข เกิดมาสังคมก็มีการเอื้อจางกัน

แต่เราเกิดมาโดยกรรม.. เราเกิดมาก็ทุกข์จนเข็ญใจ แล้วไปอยู่ที่ไหนความเป็นอยู่ของเราก็ไม่ราบรื่น อันนี้มันเป็นการกระทำนะ เพราะเวลาจะเกิดมันบาลานซ์กัน บาลานซ์ที่ว่า .. จิตสมควรต่อกัน จะเสมอกัน ..

ถ้าจิตเราต่ำต้อย จิตเราจะทุกข์จนเข็ญใจ นี่เรื่องของจิต เรื่องของการเกิด กำล้างของมัน ความหนัก ความเบา เวลาเกิดโทษะ โมหะ มันเกิดเป็นก้อนหินอุกุศล กดจิตที่ต่ำต้อย เวลาเราเกิดบุญกุศล เกิดการเสียสละ เกิดการปล่อยวาง จิตใจมันจะเบาขึ้นมา มันคบสังคมที่ดี

สังคมของเรา เวลาเราอยู่ในสังคม เวลาเราคุยกับเขา เขาคิดอย่างนั้นได้อย่างไร เวลาเขาคิดขึ้นมา คิดเรื่องอย่างนี้ คิดได้อย่างไร จิตใจเขาคิดฝึกใฝ่อยู่กับอย่างนั้น เขาคิดแต่เรื่องอย่างนั้น

แต่จิตใจถ้าเรามีคุณธรรม เราคิดแต่สิ่งที่ดี เราคิดไม่ถึงนะว่าคนที่เขาคิดวางแผนกัน เขาคิดได้ขนาดนั้น นั่นเป็นเรื่องของโลก เรื่องของหัวใจ ถ้าหัวใจอ่อนแอ.. มันอ่อนแอมาก.. อ่อนแอมันจนเป็นเรื่องโลก ๆ ไป

ถ้าหัวใจเข้มแข็งขึ้นมา จิตใจถ้าอ่อนแอ หรือความหมักหมมของใจ ทำลายหัวใจ .. ทุกข์ยากมาก จิตใจถ้ามันเข้มแข็ง จิตใจที่มันเสียสละ จิตใจที่มันสลัดความรู้สึก สลัดสิ่งแวดล้อมของมัน ให้เป็นอิสระของมัน จิตใจที่เข้มแข็งขึ้นมา จิตใจดวงเดียวกันนั้นแหละ เวลาอ่อนแอ อ่อนแอไปตามกระแสโลก

เวลามันเข้มแข็งขึ้นมา เข้มแข็งด้วยสติ ด้วยปัญญา ด้วยธรรม นี่มันพัฒนาของมันขึ้นมา นี่เกิดในธรรม เกิดในวิญญูะ ก็เป็นเกิดในวิญญูะ.. เกิดในธรรม ก็เกิดในธรรม อยู่ที่สติปัญญาของเรา เราจะมีคุณธรรมในหัวใจได้มากน้อยแค่ไหน มันเป็นคุณสมบัติของเราละ นี่พุทธศาสนาสอนอย่างนั้น

ฉะนั้น มันจะมีเด็ก มีวัยรุ่น มีคนแก่ คนเฒ่า มันจะเป็นอย่างนี้โดยธรรมชาติของมัน จิตของเรามีวาระอย่างนี้ จะเป็นอย่างนี้ตลอดไป เราถึงต้องมีที่พึ่งที่อาศัย เพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อหลักเกณฑ์ของเรา ในหัวใจของเรา เอวัง